

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie L.P.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 24 lipca 2025 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach

z 11 kwietnia 2025 r., sygn. VII Ka 1014/24

uchylający wyrok Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach

z 29 września 2023 r., sygn. akt III K 689/15, przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania

na podstawie art. 539 e § 2 k.p.k.

postanowił

1. oddalić skargę;

2. zwolnić oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania skargowego, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 września 2023 r. Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach, sygn. akt III K 689/15 m.in. w pkt. 25 umorzył na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. postępowanie w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu L.P., wyczerpującego znamiona występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k.

W powyższym zakresie rozstrzygnięcie sądu zostało zaskarżone przez prokuratora. Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z 11 kwietnia 2025 r. sygn. akt VII Ka 1014/24 rozstrzygnięcie dotyczące umorzenia postępowania co do punktu 25. wyroku sądu I instancji uchylił i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Skargę na wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach złożyła obrońca oskarżonego L.P. i zarzuciła rozstrzygnięciu: naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego apelacją wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z uwagi na rzekomo zasadny zarzut obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść wyroku, a to art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., poprzez błędne przyjęcie, iż w stanie faktycznym niniejszej sprawy nie zachodzi powaga rzeczy osądzonej, podczas gdy przepis art. 437 § 2 k.p.k. upoważnia do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji, gdy wystąpią przesłanki określone w art. 439 § 1 k.p.k. lub art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, a w przedmiotowej sprawie brak jest takich przesłanek. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Katowicach jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedziona przez obrońcę skarga nie zawierała argumentacji mogącej skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Na podstawie art. 539 a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Wynikający z art. 539 a § 3 k.p.k. nadzór Sądu Najwyższego nad przestrzeganiem normy określonej w art. 437 k.p.k. w postępowaniu odwoławczym sprowadzać się może jedynie do oceny zasadności podjęcia decyzji kasatoryjnej przez sąd odwoławczy, a nie zasadności samego środka odwoławczego (apelacji). Skarga na wyrok sądu

odwoławczego nie ma też charakteru *sui genesis* "superapelacji", która nakazywałaby Sądowi Najwyższemu przejmować rolę sądu odwoławczego i ponownie oceniać zarzuty apelacyjne.

Analiza treści skargi, prowadzi do wniosku, że nie można zgodzić się z przedstawionym przez skarżącą stanowiskiem. Z treści uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynika bowiem, sąd tenże odmiennie ocenił kwestie wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci powagi rzeczy osądzonej. Sąd odwoławczy w zakresie zaistnienia powagi rzeczy osądzonej - na skutek z prawomocnego skazania – L.P. wyrokiem Sądu Rejonowego w Grodzisku Mazowieckim z 11 marca 2015 r., II K 181/13 - dokonał całkowicie odmiennej oceny materiału dowodowego.

Stwierdzenie zaś w toku procedowania przed sądem I instancji uchybień, skutkujących niesłusznym umorzeniem postępowania na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 7 k.p.k., obligowało Sąd Okręgowy w Katowicach do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Mając bowiem na uwadze treść art. 454 § 1 k.p.k., sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie, rozstrzygnięcie sądu odwoławczego należy uznać za prawidłowe.

Sąd Najwyższy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania skargowego, obciążając nimi Skarb Państwa, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k.

Odnosząc się natomiast do wniosku o zasądzenie na rzecz obrońcy oskarżonego kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu stwierdzić należy, że nie zasługiwał on na uwzględnienie, z uwagi na swoją przedwczesność. Niniejsze postępowanie nie kończy bowiem postępowania karnego, a przesądza jedynie, na jakim etapie będzie się ono dalej toczyło (przed sądem pierwszej instancji, gdy skarga zostanie oddalona, czy sądem odwoławczym w razie uwzględnienia skargi). Zatem w orzeczeniu wydanym w następstwie rozpoznania skargi Sąd Najwyższy nie może orzekać co do kosztów zastępstwa procesowego,

albowiem zgodnie z brzmieniem art. 626 § 1 k.p.k. koszty te powinny zostać rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie karne (zob. *m.in. postanowienie SN z dnia 23 września 2021 r., II KS 18/21, LEX nr 3322005; postanowienie SN z dnia 13 lipca 2022 r., III KS 37/22, LEX nr 3480922; wyrok SN z dnia 8 lutego 2023 r., III KS 2/23, LEX nr 3522758*).

Mając na względzie powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł]